

Δημόσια Διαβούλευση του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας («ΥΕΕΒ») για το πλαίσιο αξιολόγησης των τιμών πετρελαιοειδών στην Κύπρο

Η εύρυθμη λειτουργία του Πλαισίου Αξιολόγησης των Τιμών των Πετρελαιοειδών αποτελεί για την Πολιτεία, αλλά και για το Υπουργείο ειδικότερα, σημαντική προτεραιότητα. Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας («ΥΕΕΒ») ενόψει των σημαντικών αλλαγών που σημειώθηκαν στον τρόπο λειτουργίας και εμπορίας των εταιριών εισαγωγής πετρελαιοειδών λόγω πολλών παραγόντων (π.χ. μετακίνηση εγκαταστάσεων εταιριών στο Βασιλικό, πρόσμιξη βιοκαυσίμου στα καύσιμα κ.α.) αποφάσισε την αγορά υπηρεσιών για την ετοιμασία Μελέτης για τον Τρόπο Αξιολόγησης των Τιμών Πετρελαιοειδών και τη δημιουργία νέου Μηχανογραφημένου Πλαισίου Αξιολόγησης Τιμών Πετρελαιοειδών, το οποίο να αντανακλά τις αλλαγές στις συνθήκες εμπορίας. Το νέο πλαίσιο στοχεύει στη βελτίωση του τρόπου παρακολούθησης των Τιμών Πετρελαιοειδών από το ΥΕΕΒ και τον καθορισμό συγκεκριμένων κριτηρίων για εφαρμογή της πρόνοιας των Νόμων 115(Ι)/2004 και 57(Ι)/2010, αναφορικά με την έκδοση διατάγματος ανώτατης τιμής.

Η Δημόσια Διαβούλευση έχει ως στόχο την παροχή δυνατότητας στον κάθε ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις και εισηγήσεις του για τον τρόπο αξιολόγησης των τιμών των πετρελαιοειδών έτσι ώστε κατόπιν της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης να προκύψει ένα νέο Πλαίσιο, το οποίο να συμβάλει στη βελτίωση του τρόπου παρακολούθησης των τιμών πετρελαιοειδών από το ΥΕΕΒ και την προώθηση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά πετρελαιοειδών.

Το Πλαίσιο που χρησιμοποιείται σήμερα από το ΥΕΕΒ ακολουθεί τις βασικές αρχές που τίθενται τόσο από την Εθνική νομοθεσία και την Εθνική Πολιτική Ενέργειας, όσο και από την Κοινοτική Νομοθεσία και σχετίζονται με τη διασφάλιση της επαρκούς προμήθειας πετρελαιοειδών σε λογικές τιμές. Σημειώνεται επίσης, ότι εναρμονίζεται με την πολιτική περί ελευθεροποίησης της αγοράς πετρελαιοειδών με αποτέλεσμα η διαμόρφωση των τιμών να πραγματοποιείται με βάση τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς και την προσαρμογή της φορολογίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ακολουθούμενο Πλαίσιο η παρακολούθηση των τιμών των πετρελαιοειδών πραγματοποιείται μέσω τριών αξόνων:

1. Άξονας Ι: Παρακολούθηση των φορτίων εισαγωγής (ανά εταιρία) με στάθμιση της τιμής¹ του αποθέματος που υπάρχει στις εγκαταστάσεις των εταιριών πετρελαιοειδών και ετοιμασία κοστολογίου. Το κοστολόγιο ετοιμάζεται με βάση τη σταθμισμένη τιμή αγοράς, λιμενικά έξοδα, φόρο κατανάλωσης και χρεώσεις ΚΟΔΑΠ και λαμβάνοντας υπόψη τα έξοδα και περιθώρια κέρδους της εταιρίας καταλήγει στην αναμενόμενη χονδρική τιμή πώλησης του καυσίμου. Στη συνέχεια εξετάζεται η απόκλιση της αναμενόμενης χονδρικής τιμής από την πραγματική που παρατηρείται στην αγορά Ως μέρος της διαδικασίας σημειώνεται ότι στο πλαίσιο καταχωρούνται επίσης,

---

¹ Η στάθμιση γίνεται βάσει της ποσότητας του ήδη υπάρχοντος αποθέματος και της ποσότητας νέας εισαγωγής, στις ανάλογες τιμές/λίτρο, όπως αυτές παρέχονται από το Τμήμα Τελωνείων.

επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία των εταιριών πετρελαιοειδών. Επιπλέον μέσω του κοστολογίου γίνεται και αξιολόγηση του επιπέδου της λιανικής τιμής των καυσίμων.

- II. Άξονας II: Αξιολόγηση των τιμών της Κύπρου σε συνάρτηση με την ΕΕ (σύγκριση με το μέσο όρο των τιμών της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, προ και μετά φόρων).
- III. Άξονας III: Αξιολόγηση των διεθνών τιμών τιμολόγησης (διεθνείς τιμές διυλισμένων πετρελαιοειδών με βάση τον ημερήσιο δείκτη Platts).

Με στόχο τη βελτίωση του Πλαισίου έτσι ώστε να διασφαλίζει την καλύτερη παρακολούθηση και αξιολόγηση των τιμών των πετρελαιοειδών προς όφελος της συνολικής οικονομίας, το ΥΕΕΒ καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους να διατυπώσουν τις απόψεις τους επί του συνολικού Πλαισίου Αξιολόγησης των Τιμών Πετρελαιοειδών και ιδίως όσον αφορά τα κάτωθι:

Ενημέρωση

1. Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συνεχίζει τη λειτουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας του Παρατηρητηρίου Λιανικών Τιμών Καυσίμων μέσω της οποίας δημοσιοποιούνται ζωντανά (real time) οι τιμές πώλησης όλων των πρατηρίων Παγκύπρια. Το μέτρο αυτό ενίσχυσε τη διαφάνεια των τελικών (λιανικών) τιμών προς όφελος της έγκαιρης και έγκυρης ενημέρωσης των καταναλωτών. Οι καταναλωτές μπορούν να ενημερώνονται ανά πάσα στιγμή για τις τιμές των καυσίμων στην επαρχία και περιοχή που τους ενδιαφέρει. Η ενημέρωση για τις τιμές δίδεται τόσο μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου όσο και μέσω εφαρμογών ιδιωτικής πρωτοβουλίας (Google play ή App store), οι οποίες λαμβάνουν πληροφορίες από την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αμεσότητα και εγκυρότητα διάχυσης της πληροφόρησης του κοινού.

Πρόσθετα, η πορεία της λιανικής τιμής (της τιμής στην αντλία του πρατηρίου) κάθε προϊόντος καυσίμου καθορίζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος από την πορεία της διεθνούς τιμής του αντίστοιχου προϊόντος. Η διεθνής αυτή τιμή καθορίζεται χρηματιστηριακά κάθε μέρα από τις πράξεις αγοράς και πώλησης προϊόντων και συμβολαίων, όπως γίνεται και για τα υπόλοιπα προϊόντα που αποτελούν είδος χρηματιστηριακής συναλλαγής, και συνιστά την τιμή αναφοράς και για τις εκτός χρηματιστηρίου αγοραπωλησίες καυσίμων. Η εκάστοτε τιμή πώλησης του Διυλιστηρίου καθορίζεται με βάση τις διεθνείς τιμές και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Πέραν των τιμών από το Διυλιστήριο, η εκάστοτε συγκεκριμένη τιμή στην αντλία του πρατηρίου καθορίζεται και από τους εξής παράγοντες: τους φόρους και δασμούς που επιβάλλει στο καύσιμο το κράτος, την απόσβεση των πάγιων επενδύσεων του πρατηρίου, το κόστος μεταφοράς και διανομής, τα διαχειριστικά έξοδα και το κέρδος της Εταιρίας και του Πρατηρίου. Το Υπουργείο ΕΕΒ στο πλαίσιο της διαφάνειας δημοσιοποιούσε το εβδομαδιαίο δελτίο επισκόπησης των τιμών των καυσίμων, στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή (www.consumers.gov.cy). Το δελτίο περιλάμβανε πληροφόρηση που αφορούσε τη διαμόρφωση των λιανικών τιμών μετά φόρων στην Κύπρο για τα βασικά καύσιμα Αμόλυβδη Βενζίνη 95 οκτανίων και Πετρελαίου Κίνησης. Επίσης μέσω του δελτίου, δινόταν η διακύμανση της λιανικής τιμής πώλησης προ και

μετά φόρων στην Κύπρο για τα ίδια καύσιμα, σε σύγκριση με την αντίστοιχη διακύμανση του μέσου όρου των τιμών στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις χώρες της Ευρωζώνης. Περαιτέρω παρουσιάζονται οι διακυμάνσεις των διεθνών τιμών Platts, οι οποίες καθορίζουν τις τιμές εμπορίας των κύριων διυλισμένων προϊόντων ευρείας κατανάλωσης, για την αμόλυβδη βενζίνη 95 οκτανίων και πετρελαίου κίνησης, σε ευρώ τον μετρικό τόνο, σε συνάρτηση με το μέσο όρο των λιανικών τιμών της Κύπρου και της ΕΕ, σε ευρώ τα χίλια λίτρα. Λόγω των ραγδαίων αλλαγών που αναφέρονται και πιο πάνω, επηρεάστηκε το δελτίο επισκόπησης των τιμών καυσίμων με αποτέλεσμα να ανασταλεί η δημοσιοποίησή του από μέρος του Υπουργείου. Οι προκλήσεις και δυσκολίες αναμένεται να αντιμετωπιστούν, ώστε να ξεκινήσει εκ νέου η δημοσιοποίησή του και να δίδεται στο κοινό. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ποια περαιτέρω πληροφόρηση του κοινού θεωρείται χρήσιμη ώστε να συμπεριληφθεί στο δελτίο τιμών καυσίμων;

Ποια άλλα μέτρα παρακολούθησης και ενημέρωσης του κοινού θα μπορούσαν να εφαρμοστούν από αρμόδιους δημόσιους φορείς προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια στην αγορά πετρελαιοειδών και η εμπιστοσύνη του καταναλωτή;

Αυξομείωση Τιμών

2. Η προσαρμογή των λιανικών τιμών πετρελαιοειδών σε σχέση με τις διακυμάνσεις των διεθνών τιμών (οι οποίες δεν ακολουθούν πάντα τις τιμές του αργού πετρελαίου καθώς αποτελούν πλέον χρηματιστηριακό είδος) πραγματοποιείται συχνά με κάποια καθυστέρηση, ή/και η μεταβολή των τιμών δεν είναι αντίστοιχη της μεταβολής που παρατηρείται στις διεθνείς τιμές.

Ποιοι πιστεύετε ότι είναι οι συντελεστές προσαρμογής των διεθνών τιμών καυσίμων με τις εγχώριες τιμές σε χονδρικό και λιανικό επίπεδο, σε συνάρτηση με την ταχύτητα (χρονικό πλαίσιο) προσαρμογής και το βαθμό προσαρμογής των εγχώριων τιμών καυσίμων;

Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να αξιολογείται η ταχύτητα προσαρμογής των εγχωρίων τιμών σε σχέση με τις διεθνείς τιμές;

Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου (μικρή αγορά, χωρίς ίδια παραγωγή προϊόντων πετρελαιοειδών, νησί - επομένως οι τιμές των καυσίμων επηρεάζονται από το κόστος μεταφοράς, ενώ σε άλλες χώρες είτε υπάρχει πρόσβαση σε αγωγούς μεταφοράς καυσίμων, είτε λειτουργούν διυλιστήρια και η τροφοδοσία του λιανικού τομέα ενδεχομένως γίνεται απευθείας από διυλιστήρια) πως θεωρείτε ότι πρέπει να αξιολογούνται οι διαφορές στις λιανικές τιμές προ φόρων με τις χώρες που προσομοιάζουν με την Κύπρο, όπως η Ελλάδα και η Ιταλία;

Δεδομένου ότι οι λιανικές τιμές πώλησης των πετρελαιοειδών (τιμές στην αντλία) αποτελούνται κατά το μικρότερο μέρος από το κόστος του προϊόντος (που δέχεται τις αυξομειώσεις) και κατά το μεγαλύτερο μέρος από σταθερούς φόρους, ποιους θεωρείτε ως βασικούς παράγοντες (components) που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της λιανικής τιμής των καυσίμων;

Αποδεκτό Κέρδος / Κοστολόγηση

3. Η νομοθεσία αναφέρει ότι οι τιμές καθορίζονται ελεύθερα από τις εταιρείες πετρελαιοειδών, τους διανομείς και τους πρατηριούχους, έχοντας υπόψη τις διεθνείς και εγχώριες συνθήκες της αγοράς.

Με βάση την ίδια νομοθεσία ο Υπουργός δύναται να εκδίδει διάταγμα με το οποίο να καθορίζει, για περίοδο μέχρι σαράντα πέντε (45) ημερών, ανώτατες τιμές πώλησης για όλα ή μερικά από τα πετρελαιοειδή, όταν εύλογα πιστεύει ότι το ύψος των τιμών στις οποίες διατίθενται τα προϊόντα αυτά στην αγορά είναι σε υπερβολικά πιο ψηλό επίπεδο από ό,τι δικαιολογείται από τις διεθνείς και εγχώριες συνθήκες.

Με την παρέλευση της χρονικής περιόδου που αναφέρεται, το διάταγμα καταργείται. Ο Υπουργός κατά τον καθορισμό των ανώτατων τιμών που αναφέρονται λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες της διεθνούς και της εγχώριας αγοράς και ιδίως –

(α) Τις τιμές εισαγωγής των πετρελαιοειδών, και

(β) τα περιθώρια κέρδους των εταιρειών πετρελαιοειδών, των διανομέων και των πρατηριούχων.

Με βάση τα πιο πάνω, ποιοι παράγοντες, κριτήρια και μέτρα αξιολόγησης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την κοστολόγηση της χονδρικής και λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών;

Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να καθορισθεί το αποδεκτό κέρδος σε χονδρικό και λιανικό επίπεδο και ποιοι παράγοντες κατά τη γνώμη σας επηρεάζουν το κέρδος αυτό;

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν τις απόψεις τους στο ΥΕΕΒ στη η-διεύθυνση aioannou@cys.meci.gov.cy ή στο τηλεμοιότυπο 22200975 το αργότερο μέχρι την Δευτέρα 9/8/2021.